ODBIERZ KOD DO
GIEŁDY MATURALNEJ
Zobacz – klucz odpowiedzi

Miejsce na identyfikację szkoły

ARKUSZ PRÓBNEJ MATURY Z OPERONEM WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

POZIOM ROZSZERZONY

LISTOPAD 2016

Czas pracy: 180 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 26 stron (zadania 1.–32.). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora.
5. Błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.

Życzymy powodzenia!

Za rozwiązanie wszystkich zadań można otrzymać łącznie **60 punktów**.

Wpisuje zdający przed rozpoczęciem pracy

PESEL ZDAJĄCEGO

KOD ZDAJĄCEGO

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Arkusz opracowany przez Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON.
Kopiowanie w całości lub we fragmentach bez zgody wydawcy zabronione.

CZĘŚĆ I – Test (*48 punktów*)

Zadanie 1. (0–1)

Zbiorowość społeczna – ilustracja

O zbiorowości – definicja encyklopedyczna

Zbiorowość związana z pewnym terytorium, w której ramach wytworzyła się sieć odrębnych instytucji i interakcji społecznych oraz poczucie przynależności do tej zbiorowości.

Na podstawie: http://encyklopedia.pwn.pl/haslo/[...].html (dostęp: 5.06.2016).

Rozstrzygnij, czy ilustracja i tekst dotyczą zbiorowości tego samego typu. Odpowiedź uzasadnij.

Rozstrzygnięcie – .....

Uzasadnienie – .....

.....

.....

.....

Zadanie 2. (0–2)

Teoria Émile Durkheima

Zjawisko społeczne polegające na rozpadzie powszechnie przyjętych norm i więzi społecznych, występujące w czasie wielkich kryzysów.

Źródło: http://sjp.pwn.pl/sjp/[...];2440466.html (dostęp: 5.06.2016).

2.1. Podaj nazwę opisanego w tekście pojęcia.

.....

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

2.2. Wyjaśnij, dlaczego opisane zjawisko występuje „w czasie wielkich kryzysów”.

.....

.....

.....

Zadanie 3. (0–1)

Modele rodzin

Rozstrzygnij, czy zdjęcie ilustruje tradycyjny model rodziny. Swoje zdanie uzasadnij, odwołując się do fotografii.

Rozstrzygnięcie – .....

Uzasadnienie – .....

.....

.....

.....

Zadanie 4. (0–1)

Problemy ludzi młodych

Kupno mieszkania to spore wyzwanie finansowe dla każdego młodego człowieka. Dlatego od stycznia 2014 r. kupujący swoje „M” mogą liczyć na pomoc państwa w ramach programu „Mieszkanie dla młodych”. […]

Pomoc polega na dofinansowaniu wkładu własnego. Rodziny, w których pojawi się trzecie dziecko własne lub przysposobione, mogą dodatkowo dostać pomoc na wcześniejszą spłatę części kapitału kredytu. Ponadto osoby, które rozpoczną budowę własnego mieszkania (lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego) mogą na nowych zasadach skorzystać z tzw. częściowego zwrotu VAT na materiały budowlane.

Źródło: https://rodzina.gov.pl/mieszkanie/program-mieszkanie-dla-mlodych (dostęp: 5.06.2016).

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Wyjaśnij, czy opisane w tekście działanie władz państwowych prowadzące do rozwiązania problemów mieszkaniowych młodych ludzi to działanie profilaktyczne.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 5. (0–2)

Mniejszości w Polsce

Obszar zamieszkiwany przez ludność kaszubską

Na podstawie: http://natemat.pl (dostęp: 5.06.2016).

Rozstrzygnij, które informacje dotyczące przedstawionego na mapie obszaru i jego ludności są prawdziwe, a które – fałszywe. Przy każdym zdaniu w odpowiedniej kolumnie tabeli wpisz znak „X”.

	Zdania	Prawda	Fałsz
A.	Grupa etniczna, której obszar zamieszkiwania przedstawiono na mapie, jest jedną z mniejszości etnicznych w Polsce.		
B.	Przedstawiciele zaznaczonej na mapie grupy etnicznej mają prawo do dwujęzycznych nazw obiektów fizjograficznych.		
C.	Społeczność etniczna przedstawiona na mapie jest jedyną mniejszością zamieszkującą zaznaczony obszar.		

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 6. (0–1)

Subkultury w XX wieku

Rozstrzygnij, czy ilustracja pokazuje przedstawicieli kontrkultury. Odpowiedź uzasadnij, podając dwa argumenty.

Rozstrzygnięcie – .....

Uzasadnienie:

– .....

.....

– .....

.....

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 7. (0–1)

O jednej z form edukacji

Edukacja ta jest procesem trwającym przez całe życie. Odbywa się ona w zasadzie bez udziału naszej woli. Obejmuje nie tylko poszerzanie wiedzy i umiejętności, ale również kształtowanie postaw i wartości. Jest uzupełnieniem wiedzy zdobytej w szkole. Jej główną zaletą, zwłaszcza w świetle współczesnego rynku pracy, jest możliwość zdobycia konkretnych umiejętności praktycznych. Pozwala rozwijać się, wychodzić poza ustalone schematy, uczyć się przydatnych i świadomie wybranych elementów.

Na podstawie: http://www.mlodziez.com.pl/pfe/?slowniczek,2 (dostęp: 13.09.2016).

Podaj nazwę opisanej formy edukacji.

.....

Zadanie 8. (0–1)

Tradycje demokratyczne

Przedstawiciele Ludu Francuskiego, ukonstytuowani w Zgromadzenie Narodowe, uważając, że nieznajomość, zapomnienie i lekceważenie Praw Człowieka są jedynymi przyczynami nieszczęść publicznych i nadużyć rządów, postanowili przedstawić […] *naturalne, niezbywalne i święte prawa Człowieka* […]*; aby żądania obywateli oparte odtąd na zasadach prostych i niewątpliwych były ukierunkowane zawsze na utrzymanie Konstytucji i szczęścia ogólnego.*

Źródło: http://libr.sejm.gov.pl/tek01/txt/konst/francja-18.html (dostęp: 10.06.2016).

Podaj pełną nazwę dokumentu, którego fragment zamieszczono powyżej.

.....

Zadanie 9. (0–2)

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (fragment)

W trosce o byt i przyszłość naszej Ojczyzny, odzyskawszy w 1989 roku możliwość suwerennego i demokratycznego stanowienia o Jej losie, my, Naród Polski – wszyscy obywatele Rzeczypospolitej, zarówno wierzący w Boga będącego źródłem prawdy, sprawiedliwości, dobra i piękna, jak i nie podzielający tej wiary, a te uniwersalne wartości wywodzący z innych źródeł, […] *ustanawiamy Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej jako prawa podstawowe dla państwa oparte na poszanowaniu wolności i sprawiedliwości, współdziałaniu władz, dialogu społecznym oraz na zasadzie pomocniczości umacniającej uprawnienia obywateli i ich wspólnot.*

Podaj nazwę koncepcji narodu, do której nawiązuje preambuła Konstytucji RP. Swój wybór uzasadnij.

Nazwa – .....

Uzasadnienie – .....

.....

.....

.....

Zadanie 10. (0–1)

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (fragment)

Art. 1.

Rzeczpospolita Polska jest dobrem wspólnym wszystkich obywateli.

Art. 2.

Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Art. 3.

Rzeczpospolita Polska jest państwem jednolitym.

Art. 4.

1. Władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej należy do Narodu.

2. Naród sprawuje władzę przez swoich przedstawicieli lub bezpośrednio.

Art. 5.

Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju.

Wskaż artykuł Konstytucji RP, który odnosi się do ustroju terytorialnego państwa.

Art. .....

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 11. (0–2)

Konstytucja jednego z państw europejskich

W myśl definicji podawanej przez współczesne encyklopedie i słowniki [państwo to] *„konstytucji jako ustawy zasadniczej nie posiada”. Jako monarchia konstytucyjna o systemie politycznym definiowanym jako parlamentarno-gabinetowy ma cały zbiór aktów, które to składają się na konstytucję.*

Na podstawie: A. Dzik, *Współczesny ustrój polityczny* […], Portal Spraw Zagranicznych, http://www.psz.pl/127-unia-europejska/agata-dzik-wspolczesny-ustroj-polityczny-[...] (dostęp: 10.06.2016).

11.1. Podaj nazwę państwa europejskiego, w którym występuje opisana forma konstytucji.

.....

11.2. Uzasadnij, że opisana konstytucja występująca w tym państwie jest konstytucją pełną.

.....

.....

Zadanie 12. (0–2)

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (fragment)

Art. 221.

Inicjatywa ustawodawcza w zakresie ustawy […] *przysługuje wyłącznie Radzie Ministrów.*

Art. 222.

Rada Ministrów przedkłada Sejmowi najpóźniej na 3 miesiące przed rozpoczęciem roku budżetowego projekt ustawy […]. *W wyjątkowych przypadkach możliwe jest późniejsze przedłożenie projektu.*

Art. 223.

Senat może uchwalić poprawki do ustawy […] *w ciągu 20 dni od dnia przekazania jej Senatowi.*

Art. 224.

1. Prezydent Rzeczypospolitej podpisuje w ciągu 7 dni ustawę […] *przedstawioną przez Marszałka Sejmu.* […]

2. W przypadku zwrócenia się Prezydenta Rzeczypospolitej do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy […] *przed jej podpisaniem, Trybunał orzeka w tej sprawie nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia złożenia wniosku w Trybunale.*

12.1. Podaj nazwę ustawy, której dotyczy podany fragment Konstytucji RP.

.....

12.2. Wyjaśnij, na czym polega szczególny charakter procedury uchwalania tej ustawy. Podaj dwa argumenty.

– .....

.....

– .....

.....

Zadanie 13. (0–2)

Administracja w Polsce

13.1. Podaj nazwę konstytucyjnego organu nadzorującego szefa instytucji, której logo przedstawiono na ilustracji.

.....

13.2. Napisz, jaki był cel utworzenia tej instytucji.

.....

.....

.....

.....

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 14. (0–2)

Mapa polityczna Europy (fragment)

Wskaż państwo, w którym nie występuje dualizm władzy wykonawczej. Zapisz nazwę tego państwa i numer, którym oznaczono je na mapie. Uzasadnij swój wybór.

Państwo – .....

Numer na mapie – .....

Uzasadnienie – .....

.....

.....

.....

Zadanie 15. (0–1)

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (fragment)

Art. 129.

1. Ważność wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej stwierdza [.....A....].

2. Wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do [.....A....] *protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie.*

Podaj nazwę konstytucyjnego organu, który wykonuje zadania opisane w art. 129 Konstytucji RP. Wpisz właściwą nazwę w miejsce litery A.

A – .....

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 16. (0–2)

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (fragment)

Art. 121.

3. Uchwałę Senatu odrzucającą […] *poprawkę zaproponowaną w uchwale Senatu, uważa się za przyjętą, jeżeli Sejm nie odrzuci jej bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.*

Głosowanie w Sejmie RP

Sejm głosował nad odrzuceniem poprawki Senatu. W głosowaniu za odrzuceniem opowiedziało się 107 posłów, przeciw było 54, 40 wstrzymało się od głosu.

Źródło: opracowanie własne.

16.1. Rozstrzygnij, czy w opisanym głosowaniu Sejm odrzucił poprawkę Senatu. Odpowiedź uzasadnij.

Rozstrzygnięcie – .....

Uzasadnienie – .....

.....

.....

.....

16.2. Podaj przykład innego, niż opisany w tekście, uprawnienia Senatu w procesie legislacyjnym.

.....

Zadanie 17. (0–1)

System polityczny

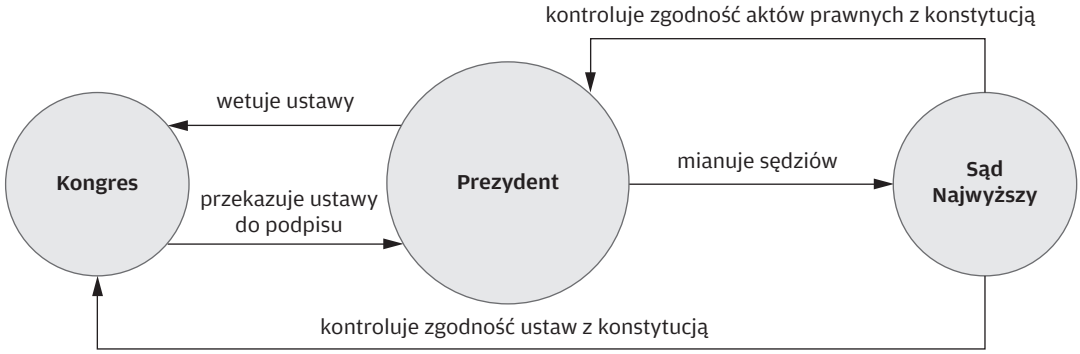

Podaj nazwę systemu politycznego, który został przedstawiony na schemacie.

.....

Zadanie 18. (0–2)

18.1. Podaj nazwy opisanych pojęć.
1) wykaz działań dla grupy politycznej, które mają być podjęte w określonym miejscu i czasie

.....

2) synteza podstawowych założeń, przedstawia główne zasady i możliwości ich urzeczywistnienia

.....

3) zbiór poglądów, uporządkowanych wartości, które są charakterystyczne dla pewnej części społeczeństwa

.....

Źródło: opracowanie własne.

18.2. Uzupełnij schemat pokazujący zależności między pojęciami z zadania 18.1. Do podanych liter dopisz numery oznaczające odpowiednie pojęcia.

Współczesna myśl polityczna

A – .....

B – .....

C – .....

Zadanie 19. (0–2)

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (fragment)

Art. 107.

1. W zakresie określonym ustawą poseł nie może prowadzić działalności gospodarczej z osiąganiem korzyści z majątku Skarbu Państwa lub samorządu terytorialnego ani nabywać tego majątku.

19.1. Podkreśl poprawne dokończenie zdania.
Za opisane w tekście naruszenie poseł odpowiada przed
A. Sejmem RP.
B. Trybunałem Stanu.
C. sądem powszechnym.
D. Trybunałem Konstytucyjnym.

19.2. Podaj, kto oprócz posłów odpowiada za naruszenie art. 107 ust. 1. Konstytucji RP przed organem wskazanym przez ciebie w zadaniu 19.1.

.....

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 20. (0–2)

Posiedzenie organu stanowiącego województwa

Źródło: http://duw.pl/pl/biuro-prasowe/aktualnosci/10132,LV-[...] Wojewodztwa-Dolnoslaskiego.html (dostęp: 10.06.2016).

20.1. Zapisz nazwę przedstawionego na fotografii posiedzenia organu samorządu wojewódzkiego.

.....

20.2. Podaj, jakim mianem określa się członków tego organu.

.....

Zadanie 21. (0–1)

Systemy prawa

Rada Ideologii Islamskiej [tego państwa] *zaproponowała projekt ustawy* […], *informuje* […] *„Express Tribune”. Rada Ideologii Islamskiej to organ konstytucyjny, który występuje z zaleceniami dla parlamentu dotyczącymi praw islamu.*

Źródło: [autor nieznany], *W* […] *zaproponowano projekt ustawy* […],
http://pl.sputniknews.com/swiat/20160529/2962942/[...].html (dostęp: 18.06.2016).

Podaj nazwę sytemu prawnego, na którym opierają się normy prawne w państwie zaprezentowanym w tekście.

.....

Zadanie 22. (0–2)

Kontrola konstytucyjności prawa w Polsce

Warszawa, dnia 15.2.2013 r.

Trybunał Konstytucyjny
al. Jana Christiana Szucha 12a
00-918 Warszawa

Skarżący: Jan Nowak
zam. przy ul. Słonecznej 50
09-915 Warszawa
zastępowany przez
radcę prawnego Jana Kowalskiego
(Nr wpisu na listę radców prawnych 10886);
Kowalski i Synowie Kancelaria Radców
Prawnych sp. k.
ul. Deszczowa 5, 09-915 Warszawa

Uczestnicy: 1. Sejm RP
2. Prokurator Generalny

[…]
W imieniu skarżącego *Jana Nowaka*, działając na podstawie udzielonego mi pełnomocnictwa, wnoszę […] przeciwko art. 410 § 1 zd. 1 ustawy z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm.), na podstawie którego SN postanowieniem z 3.1.2013 r., III UO 1356/12 orzekł ostatecznie o prawach i wolnościach skarżącego.

Oświadczam, że wymienione postanowienie SN zostało doręczone skarżącemu wraz z uzasadnieniem 10.1.2013 r.

Wskazuję, że w wyniku zastosowania zaskarżonego przepisu naruszone zostało konstytucyjne prawo skarżącego, określone w art. 190 ust. 4 Konstytucji RP, tj. prawo do restytucji konstytucyjności (tj. sanacji postępowania sądowego opartego na akcie normatywnym niezgodnym z normami hierarchicznie wyższymi), a tym samym prawo skarżącego do sądu, gwarantowane w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP.

W związku z powyższym wnoszę:
1) o wystąpienie na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z 1.8.1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym do SO w Warszawie o przedstawienie akt postępowania w sprawie o wznowienie postępowania zakończonego.

Źródło: L. Bosek, M. Wild, *Kontrola konstytucyjności prawa. Zagadnienia ustrojowe, procesowe i materialnoprawne. Komentarz praktyczny dla sędziów i pełnomocników procesowych. Wzory pism procesowych*, C.H. Beck, Warszawa 2014, s. 440.

22.1. Podaj nazwę wniosku, którego wzór przedstawiono powyżej.

.....

22.2. Przyjmij, że Trybunał uznał kwestionowany przepis za niekonstytucyjny. Co powinien zrobić Jan Nowak, jeśli chce uzyskać nowe orzeczenie w swojej sprawie?

.....

.....

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 23. (0–2)

Rodzaje prawa

46-letni Janusz i jego 19-letni syn Stefan pływali jachtem po Bałtyku. 10.07.1987 r. drogą radiową powiadomili rodzinę, że powrócą za 2 dni do domu. Kiedy 12.07.1987 r. jacht nie zawinął do portu, zaniepokojona żona Janusza powiadomiła jednostkę ratowniczą, która podjęła poszukiwania. Po paru dniach koło Rozewia morze wyrzuciło szczątki jachtu. Ustalono także, że około godziny 2 w nocy 11 lipca 1987 r. doszło do zderzenia tankowca z jachtem odpowiadającym opisowi zaginionej jednostki.

Źródło: http://www.kazusyprawne.pl/[...].html (dostęp: 18.06.2016).

23.1. Podaj nazwę gałęzi prawa, która reguluje sprawę uznania Janusza i Stefana za zmarłych.

.....

23.2. Rozstrzygnij, czy po upływie właściwego czasu sprawa uznania Janusza i Stefana za zmarłych odbędzie się w postępowaniu procesowym czy nieprocesowym. Odpowiedź uzasadnij.

Rozstrzygnięcie – .....

Uzasadnienie – .....

.....

.....

.....

Zadanie 24. (0–2)

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (fragment)

Art. 42.

3. Każdego uważa się za niewinnego, dopóki jego wina nie zostanie stwierdzona prawomocnym wyrokiem sądu.

24.1. Podaj, jaka zasada została przedstawiona w Konstytucji RP.

.....

24.2. Podaj nazwę gałęzi prawa, w której jest stosowana ta zasada.

.....

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 25. (0–2)

Pomoc prawna

Zakres udzielania pomocy prawnej		
A	**Adwokat/ aplikant adwokacki**	**B**
– pomoc pozasądowa (zakres pełny) – np. udzielanie informacji i wyjaśnień w zakresie stosowania prawa – pomoc sądowa (zakres ograniczony) – np. sporządzanie pism procesowych	– pomoc pozasądowa (zakres pełny) – np. udzielanie informacji i wyjaśnień w zakresie stosowania prawa – pomoc sądowa (zakres pełny) – zastępstwo procesowe we wszelkich postępowaniach i przed wszelkimi sądami (nie dotyczy postępowań przed Urzędem Patentowym RP)	– pomoc pozasądowa (zakres pełny) – np. udzielanie informacji i wyjaśnień w zakresie stosowania prawa – pomoc sądowa (zakres pełny) – zastępstwo procesowe we wszelkich postępowaniach i przed wszelkimi sądami (nie dotyczy występowania w charakterze obrońcy w postępowaniu karnym lub o przestępstwa skarbowe oraz przed Urzędem Patentowym RP)
Notariusz/ asesor notarialny	**Rzecznik patentowy/ aplikant rzecznikowski**	**C**
– sporządzanie aktów notarialnych, poświadczeń, oświadczeń, protestów, weksli i czeków, wypisy, odpisy i wyciągi z dokumentów, na żądanie stron projektów aktów, oświadczeń i innych dokumentów, spisywanie protokołów, przyjmowanie na przechowanie dokumentów, pieniędzy i papierów wartościowych	– pomoc pozasądowa (zakres ograniczony) – świadczenie pomocy w sprawach własności przemysłowej (np. wynalazków, wzorów użytkowych i przemysłowych czy zwalczanie nieuczciwej konkurencji) – pomoc sądowa (zakres ograniczony) – np. zastępstwo procesowe w postępowaniach przed Urzędem Patentowym RP	– pomoc pozasądowa (zakres ograniczony) – np. udzielanie podatnikom, płatnikom i inkasentom na ich zlecenie lub na ich rzecz porad, opinii i wyjaśnień, prowadzenie ksiąg podatkowych i innych ewidencji do celów podatkowych i deklaracji podatkowych – pomoc sądowa (zakres ograniczony) – zastępstwo procesowe w postępowaniu administracyjnym i sądowo-administracyjnym w sprawach dotyczących obowiązków podatkowych

Określ, kto może udzielać pomocy prawnej w zakresie oznaczonym poszczególnymi literami.

A – .....

B – .....

C – .....

Zadanie 26. (0–2)

Sąsiedzi Rzeczypospolitej Polskiej

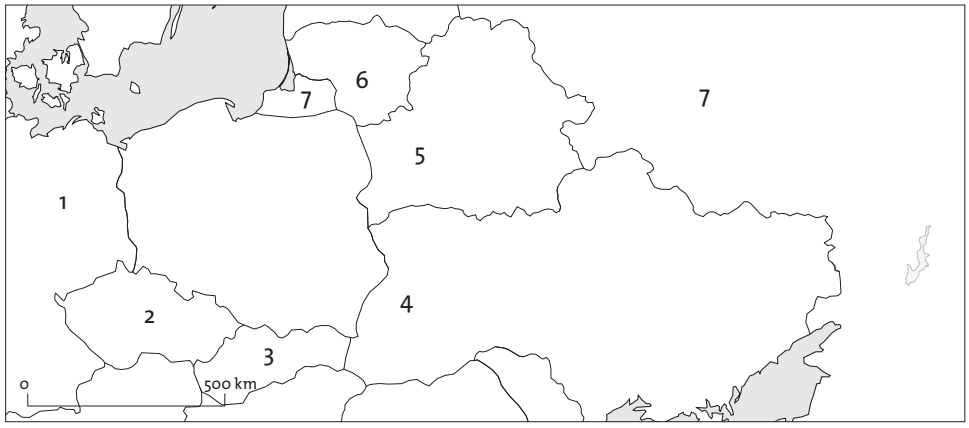

Na podstawie mapy i własnej wiedzy uzupełnij tabelę dotyczącą sąsiadów Rzeczypospolitej Polskiej. Do każdego opisu dopisz nazwę właściwego państwa oraz numer, którym oznaczono je na mapie.

	Opis	Nazwa państwa	Numer na mapie
A.	Na relacjach z tym państwem zaważył jego stosunek do mniejszości polskiej. Jest to państwo uważane za autorytarne – ten sam polityk jest tu prezydentem od 1994 roku.		
B.	Nasz największy partner handlowy, na przełomie XX i XXI wieku wspierający Polskę w drodze do UE i NATO.		
C.	Państwo historycznie związane z Rzecząpospolitą. Obecnie łączy Polskę z tym państwem przynależność do Unii Europejskiej (od 2004 roku), NATO i Rady Państw Morza Bałtyckiego.		

Zadanie 27. (0–2)

Zasady prawa międzynarodowego

Tekst A.

Podmioty prawa międzynarodowego powinny przestrzegać zobowiązań międzynarodowych.

Tekst B.

Wszystkie podmioty prawa międzynarodowego decydują same o sobie.

Tekst C.

Wszystkie podmioty prawa międzynarodowego powinny dążyć do rozwiązywania sporów pokojowo.

Do każdego tekstu dopisz nazwę zasady prawa międzynarodowego.

Tekst A. – .....

Tekst B. – .....

Tekst C. – .....

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 28. (0–1)

Organy specjalne i programy ONZ

A. **B.** **C.**

Zaznacz literę, którą oznaczono logo organu specjalnego ONZ pomagającego uchodźcom.

Zadanie 29. (0–1)

Etapy integracji europejskiej

Podkreśl poprawne dokończenie zdania.

Na mapie przedstawiono państwa Unii Europejskiej w roku

A. 1986.
B. 1990.
C. 1995.
D. 2005.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 30. (0–1)

Fundusze Unii Europejskiej

Instrument ekonomiczno-polityczny Komisji Europejskiej, nienależący do Funduszy strukturalnych i wdrażany na poziomie wybranych państw, a nie regionów. Jego celem jest ułatwienie integracji słabiej rozwiniętych krajów poprzez budowę wielkich sieci transportowych oraz obiektów infrastruktury ochrony środowiska o dużym obszarze oddziaływania. Kryterium alokacji środków finansowych tego funduszu jest Produkt Narodowy Brutto na jednego mieszkańca nieprzekraczający 90 proc. średniego poziomu UE.

Źródło: https://www.funduszeeuropejskie.gov.pl/strony/slownik/#[...] (dostęp: 18.06.2016).

Podaj nazwę opisanego w tekście funduszu unijnego.

.....

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 31. (0–1)

Koncepcje polityki gospodarczej

Oznacza ingerencję państwa w różne dziedziny życia gospodarczego, społecznego, kulturalnego, w życie samorządów, stowarzyszeń, małych grup i jednostek i przejęcie odpowiedzialności za wiele sfer aktywności społecznej; w znaczeniu gospodarczym jest odmianą interwencjonizmu państwowego i oznacza przejmowanie przez państwo funkcji podmiotu gospodarczego – państwo jest inwestorem, pracodawcą, producentem, nabywcą i sprzedawcą określonych surowców, półproduktów, wyrobów gotowych, usług i technologii, eksporterem i importerem, kredytodawcą lub pożyczkobiorcą, organizatorem procesów gospodarczych, zarządcą, dysponentem i właścicielem przedsiębiorstw.

Na podstawie: http://encyklopedia.pwn.pl/haslo/[...];3898837.html (dostęp: 18.06.2016).

Podaj nazwę opisanej w tekście koncepcji polityki ekonomicznej.

.....

CZĘŚĆ II – Wypracowanie (*12 punktów*)

Zadanie 32. (0–12)

Wybierz jeden z podanych tematów i napisz wypracowanie.

Temat 1.
Odwołując się do współczesnych przykładów, rozważ, czy istnieje związek pomiędzy modelem stosunków władza świecka–władza duchowna a reżimem politycznym.

Materiał źródłowy do tematu 1.
Państwo ateistyczne

Za rządów Hodży w Albanii represjonowano wszystkie religie, niszczono dzieła sztuki sakralnej, aresztowano i mordowano księży i duchownych muzułmańskich. W roku 1967 Hodża ogłosił

z dumą, że Albania jest pierwszym w historii państwem ateistycznym. Służba bezpieczeństwa, znana jako Sigurimi, dorównywała w bestialstwie NKWD i gestapo. Do zwalczania wrogów Hodża użył także fanatycznej młodzieży, biorąc przykład z Mao i jego rewolucji kulturalnej. Po procesie „bandy czworga” w Chinach, w roku 1978, Hodża zerwał z Chinami, skazując swój kraj na izolację, przywodzącą na myśl dzisiejszą Koreę Północną.

Na podstawie: L. Wątróbski, *Albania – pierwsze w historii świata państwo ateistyczne*, http://ewpl.com.au/albania-pierwsze-w-historii-swiata-panstwo-ateistyczne/ (dostęp: 14.09.2016).

Temat 2.
Scharakteryzuj generacje praw człowieka, uwzględniając międzynarodowe sposoby ich ochrony.

Materiał źródłowy do tematu 2.

Ochrona praw człowieka

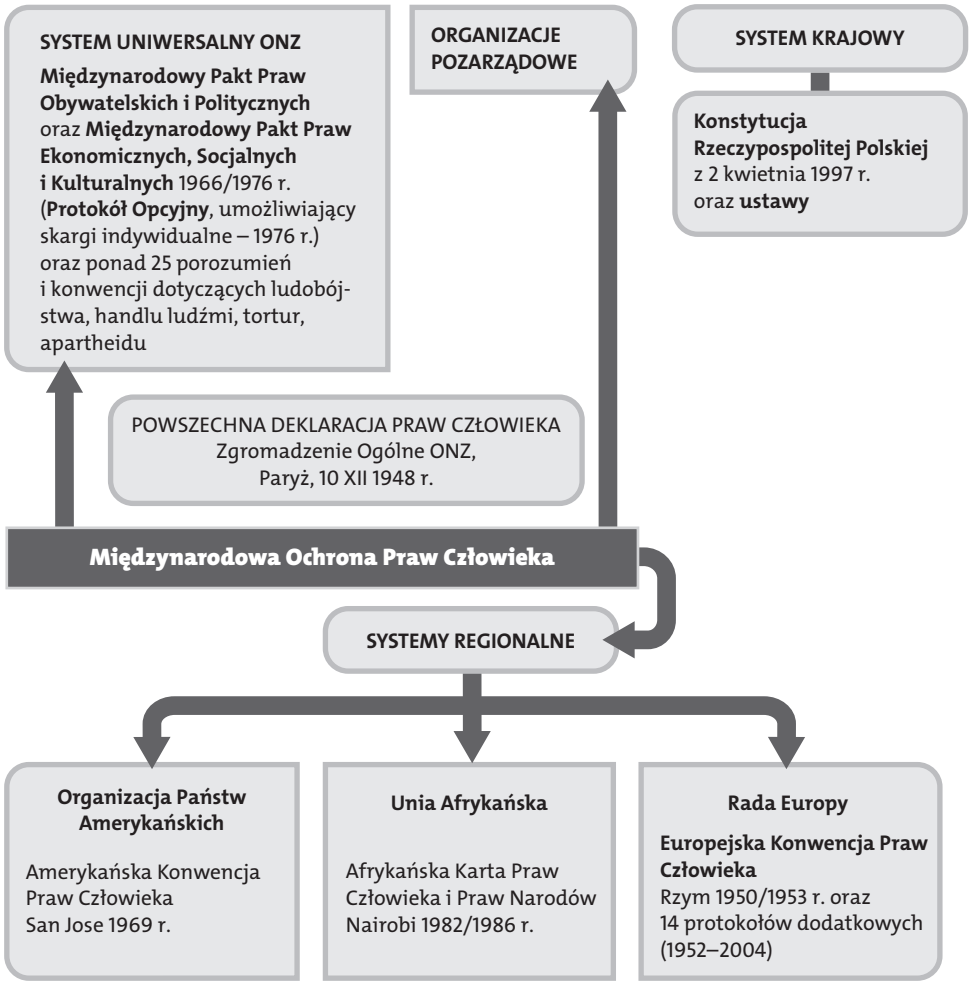

Temat 3.
Porównaj stopień rozwoju globalnej Północy i globalnego Południa, odnosząc się do aspektów społecznych, gospodarczych, politycznych i militarnych.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

WYPRACOWANIE

na temat numer …..

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

ISBN 978-83-7879-315-1
9 788378 793151